

יבמות מו
עניין: הקדש חמץ ושחרור

עקידת יצחק (אלכסנדר) פסח

תיקנו שלושה מיני זיעור, 'זורה ומפרר לרות' רמו לקריאת שמע, שיצטל כל המחשבות זרות ויקבל על עצמו עול מלכותו ית"ש צמקירות נפש, וכמון אשר תדפנו רות, שהרות מפריד את הפסולת מחוך האוכל ומפזרו, כך המסירות נפש שבקריאת שמע מסיר את כל המסכים המזדילים זיינו לבין אצונו שבשמים, 'מטיל לים' רמו לתורה, ים התלמוד, וכמו שנאמר (ישעיה יא, ט) כמים לים מכסים, ואין מים אלא תורה (ב"ק ז.), 'שריפה' רמו ליום המיתה, אש של גיהנום, ועל ידי שלושה זיעורים הללו יש כח ציד כל אדם לצער את כל המחשבות זרות ולצטל את השלושה קליפות.

וזוהו הרמו צמאמרס ז"ל הקדש חמץ ושחרור מפקיעין מידי שעבוד. 'הקדש' מרמו לפסח, שקידשו וטיהרו את עצמם ומסרו נפשם על קדושת שמו ית' בקרבן פסח כנ"ל, וזה מרמו לקריאת שמע, 'חמץ' הוא אחד עם מלה, כי איסור אכילת חמץ ומנות אכילת מלה תלויים זה בזה, וזה מרמו לתורה כנ"ל, 'שחרור' רמו למרור, כאמרס ז"ל (פסחים לט.) מאי חסא דחס רחמנא עילוון ופרקינהו, והוא רמו ליום המיתה כנ"ל. שלושה אלו 'מפקיעין מידי שעבוד' של היצה"ר ומהשלושה קליפות החופפים על לב האדם.

וביאור הענין נראה על פי מה דאיתא בגמרא (גיטין מ:) הקדש חמץ ושחרור מפקיעין מידי שעבוד, והרמו בזה, דהנה יש שלושה מיני זיעור, זורה ומפרר לרות, מטיל לים, ושריפה (עי' פסחים כא.), ולכאורה הלא מדאורייתא צדיטול צעלמא סגי (שם ד:), רק הענין הוא על פי מאמרס ז"ל (ברכות ה.) לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע וכו', אס נלחו מוטב ואס לאו יעסוק בתורה וכו', נלחו מוטב ואס לאו יקרא קריאת שמע וכו', נלחו מוטב ואס לאו יזכיר לו יום המיתה וכו' עיי"ש, כי על ידי שלושה דברים הללו יש כח ציד כל אדם לצטל את השלושה קליפות הנ"ל ולהרגיז יצר טוב על יצר הרע.

שם משמואל משפטים תרע"ו

עפ"י מאמרס ז"ל (יבמות מ"ו.) הקדש חמץ ושחרור מפקיעין מידי שעבוד, וע"כ במה שהשי"ת הקריא שמו עליהם ועשה אותם עמו ואמר לפרעה ביד משה (שמות ה') שלח את עמי ויחוגו לי במדבר, בזה עצמו נסתלק מהם השעבוד של מצרים, וכאשר סירב